

А К Т
лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність
проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

16 квітня 2021 року

м. Чортків

Нами, комісією у складі інженера-лісопатолога Тернопільського ОЛПП ДСЛП „Львівлісозахист” Лучки В.В., головного лісничого ДП «Чортківське лісове господарство» Попеля Р.Й. та провідного інженера з захисту лісу ДП «Чортківське лісове господарство» Дереворіза С.Я., в присутності відповідальних осіб Улашківського лісництва, проведено лісопатологічне обстеження лісових насаджень ДП „Чортківське лісове господарство” на доцільність проведення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Лісопатологічне обстеження проводилося рекогносцируальним методом по ходових лініях, з уточненням границь шляхом проходження по периметру, з метою діагностики патологічних процесів в деревостанах, встановлення частки пошкоджених дерев, які підлягають обов'язковому вирубуванню згідно вимог „Санітарних правил в лісах України”.

Таксаційна характеристика насаджень взята із матеріалів базового лісовпорядкування 2014 року.

**Улашківське лісництво,
лісовий заказник загальнодержавного значення «Дача Галілея»**

В процесі лісопатологічного обстеження оглянуто наступні ділянки:

- 1) - квартал 48 виділ 6, площа 1,6 га ;
- квартал 52 виділ 11, площа 3,7 га ;
- квартал 54 виділ 5, площа 2,2 га ;
- квартал 54 виділ 4, площа 7,0 га ;
- квартал 56 виділ 2, площа 5,5 га ;
- квартал 56 виділ 4, площа 10,8 га ;
- квартал 57 виділ 9, площа 1,9 га ;
- квартал 57 виділ 23, площа 4,6 га ;
- квартал 59 виділ 4, площа 0,8 га ;
- квартал 59 виділ 6, площа 3,1 га ;
- квартал 60 виділ 9, площа 5,5 га ;
- квартал 65 виділ 8, площа 2,0 га ;
- квартал 65 виділ 9, площа 3,6 га ;
- квартал 69 виділ 1, площа 3,5 га ;
- квартал 69 виділ 2, площа 2,0 га ;
- квартал 69 виділ 3, площа 1,6 га ;
- квартал 69 виділ 4, площа 3,5 га ;
- квартал 70 виділ 2, площа 2,6 га ;
- квартал 70 виділ 3, площа 2,7 га ;
- квартал 70 виділ 4, площа 5,0 га ;
- квартал 70 виділ 5, площа 5,1 га ;

- квартал 70 виділ 12, площа 0,9 га.

У межах всіх вищеперерахованих лісових ділянок помітні процеси деградації та розладнання деревостанів, які супроводжуються відмиранням та сильним ослабленням дерев ясена та, частково, дуба.

Відведення дерев в рубку проведено майже виключно за рахунок повалених та сухостійних дерев (в основному, категорія V та VIa (сухостій минулого року)).

Причинами всіхання взятих у рубку дерев є масове їх заселення стовбуровими шкідниками, відмирання та ураження гнилями кореневої системи (в більшості випадків призводить до її атрофії), вітровал та бурелом на фоні погіршення гідрологічно-кліматичних умов (зниження і коливання рівня ґрунтових вод, нестача вологи, посушливі періоди та несприятливі погодні умови), перестійності (втрати біологічної стійкості насадження в зв'язку з його віком) і ослаблення деревостанів в минулому внаслідок спалахів листогризучих шкідників (непарного шовкопряда, золотогузя, п'ядунів), що незадовільно впливає на їх резистентність.

Під час огляду взятих у рубку свіжозаселених стовбуровими шкідниками дерев помічено сліди їх життєдіяльності (вхідні та льотні отвори, маточні та личинкові ходи, бурове порохно), подекуди - розкльови кори птахами. В обстежених деревостанах виявлено масові сліди заселення короїдами (в основному, лубоїдами ясеневими великим та мінливим), златками, меншим чином вусачами та іншими камбіо- та ксилофагами.

В процесі обстеження помічено характерні ознаки популяційних показників стовбурових комах, а саме: у багатьох випадках поверхні стовбурів в районі поселення зайняті ходами повністю, розміри ходів менші від середніх розмірів для виду, часто деформовані, заселені суміжні райони поселення – що свідчить про високу щільність їх популяцій, енергію розмноження та фізіологічну шкідливість для життєздатних дерев у деревостані.

Заселення дерев стовбуровими шкідниками та відмирання цих дерев відбувається за одночасним типом. Осередки стовбурових комах є хронічними.

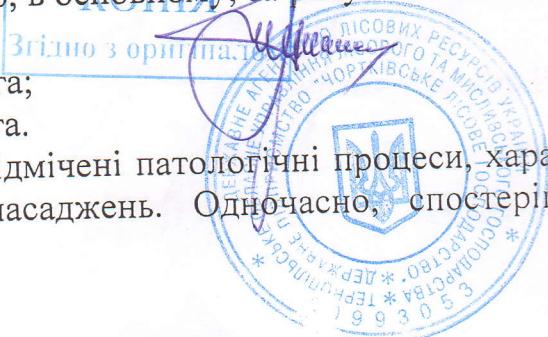
Оскільки відведення дерев в рубку планується переважно за рахунок повалених, сухостійних та буреломних дерев, то повнота деревостанів не зменшиться нижче встановленого показника повноти.

- 2) - квартал 31 виділ 6, площа 5,5 га ;
- квартал 32 виділ 9, площа 7,7га ;
- квартал 33 виділ 8, площа 2,0 га ;
- квартал 36 виділ 1, площа 6,3 га ;
- квартал 72 виділ 12, площа 1,5 га.

На вищеперерахованих хвойних ділянках помітне групове та куртинне всіхання дерев сосни внаслідок масового заселення їх стовбуровими шкідниками (переважно верхівковим короїдом) та ураження грибами офіостомової групи на фоні загального погіршення температурних умов і зволоження. Частина дерев зламані та повалені. Відведення дерев у ВСР проведено, в основному, за рахунок пошкоджених сосен IV-VI категорій санітарного стану.

- 3) - квартал 33 виділ 6, площа 7,3 га;
- квартал 72 виділ 4, площа 2,8 га.

На обох вищеперерахованих ділянках відмічені патологічні процеси, характерні для вищеописаних штучних соснових насаджень. Одночасно, спостерігається

всіхання наявних у складі деревостану дерев ясена та деяких інших листяних порід внаслідок причин, описаних в акті для першої групи деревостанів.

4) - квартал 56 виділ 6, площа 1,0 га.

В межах даної ділянки виявлено ураження дерев ялини кореневою губкою, яка викликає строкату гниль коренів та відземків стовбурів корозійно-деструктивного типу; ростучі дерева з ажурною кроною, блідою хвоєю, вкороченим приростом; частина дерев всохла, відпрацьована стовбуровими шкідниками та повалена. Окрім дерев ясена заселені стовбуровими шкідниками, всохли або повалені.

Відведення в рубку проведено майже виключно за рахунок повалених та сухостійних дерев (в основному, категорія V та VIa (сухостій минулого року)).

Висновки та пропозиції :

1. В процесі лісопатологічного рекогносцируального обстеження оглянуто 30 лісових ділянок на загальній площі 113,3 га.
2. У відповідності до вимог п.п. 2, 5, 12, 14, 16, 17 «Санітарних правил в лісах України», п.п. 2.1, 2.2, 3.2 Положення про лісовий заказник загальнодержавного значення «Дача Галілея», з урахуванням специфіки та ступеня пошкодження насаджень, біології деревних порід, шкідників та збудників хвороб лісу, з метою покращення загального санітарного стану, недопущення розвитку та поширення шкідників та хвороб лісу на ростучі життєздатні дерева взірцевих штучних та природних насаджень, рекомендувати погодити проведення вибіркових санітарних рубок в межах 30 обстежених лісових ділянок на загальній площі 113,3 га.
3. Вибіркові санітарні рубки провести на підставі передбачених законодавством погоджень та дозволів, у межах лімітів, установленіх Мінприроди.

До акту додається:

1. Лісопатологічний журнал на 1 арк.
2. Копії матеріалів таксаційного опису насаджень на 19 аркушах.
3. Копії повідомлень про появу ознак погіршення санітарного стану лісових насаджень на 30 аркушах.
4. Плани ділянок, запроектованих в рубку, на 30 аркушах.
5. Копія положення про лісовий заказник загальнодержавного значення «Дача Галілея» у редакції наказу Мінприроди від 30.11.2018 р. № 406 на 6 аркушах.
6. Фотографії типових патологій та стану деревостанів на 10 аркушах.

Інженер-лісопатолог Тернопільського опорного
лісопатологічного пункту ДСЛП „Львівлісозахист”

Головний лісничий
ДП «Чортківське лісове господарство»

Провідний інженер з захисту лісу
ДП «Чортківське лісове господарство»

Лучка В. В.
Згідно з оригіналом

Попіль Р. Й.

Дереворіз С. Я.